

ተስፋ ያለው ህዝብ አያምጽም

(አዲሱ አረጋ ቂጫ) 12-7-14

አንዳንድ ጽንፈኛ የፖለቲካ ድርጅቶችና የፖለቲካን ሀሀ ያልተረዱ ፌስቡክሮች በሀገራችን የዲሞክራሲ ስርዓት ግንባታ ሂደት የሚከሰቱ ጥቃቅን ግድፈቶች እየመዘዙ ህዝቡ ለአመጽ መነሳት አለበት እያሉ በከንቱ ሲጮሁ ይሰማል። በሚያሳፍር ሁኔታም በቡርኪናፋሶ እና ኢትዮጵያ መካከል ያለውን መሰረታዊ ልዩነት ሳይገነዘቡ የረብሻና የግርግር ተሞክሮ ከቡርኪናፋሶ ልምድ እንዲወሰድ ይጎተጉታሉ።

ቴድ ጉር የተባለ ታዋቂ የፖለቲካ ሳይንስ ምሁር ስለህዝባዊ አመጽ መነሻዎች ባስቀመጠው ትንታኔ መሰረት የአንድ ሀገር ህዝብን ለአመጽ የሚያስነሳው ዋናው ጉዳይ የህዝብ ሁለንተናዊ የመለወጥ ፍላጎት በከፍተኛ ደረጃ ማደግ፣ በአንጻሩ ደግሞ በመንግስት የመፈጸም አቅም (የህዝብን ፍላጎት የሚሟላት አቅም) ዝቅተኛ ሲሆንና በህዝብ ፍላጎት እና በመንግስት አቅም መካከል ያዉ ክፍተት እየሰፋ ሲሄድ ነገር በማለት ያስቀምጣል።

ከቴድ ጉር ተኮሪ በመነሳት በቡርኪናፋሶ እና በኢትዮጵያ መካከል ያለውን ልዩነት በንጽጽር መመለከት የኢትዮጵያ ህዝብ ወደ አመጽ የሚወስደው ምንም ነገር እንደሌለ ለመረዳት ይጠቅማል።

1. የዲሞክራሲ ዕድገት ለወጥ

ለአንድ ሀገር መረጋጋት ፈጣን የዲሞክራሲ ዕድገት ለወጥ ሊኖር ግድ ይላል። ከዚህ አንጻር ስናይ በቡርኪናፋሶ እና በኢትዮጵያ መካከል ሰፊ ልዩነት እንዳለ ማየት ይቻላል። ቡርኪናፋሶ ባለፉት 27 ዓመታት በብለይስ ኮምፓዎሬ ፈላጭ ቆራጭ አገዛዛ ስር ስትማቅቅ ነበረች ሀገር ናት። 127 አባላት ያሉት የሀገሪቱ ፓርላማ ብዝሃነትን ያስተናገደ አልነበረም። ምክር ቤቱ ከ60 በላይ የሆኑትን የሀገሪቱን ብሄር ብሄረሰቦች እና የተለያዩ ሃይማኖቶችን ወክልና ከመያዝ ይልቅ በብለይስ ኮምፓዎሬ ታማኞች የተሞላ ነበር። በቡርኪናፋሶ ብዝሃነትን የሚያስተናግድ ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት እንዲገነባ የህዝቡ ፍላጎት ነበር። በአንጻሩ ደግሞ ብለይስ ኮምፓዎሬ የሀገመንግስቱን አንቀጽ በማሻሻል የሰልጣን ዘመናቸውን ለማራዘም ተንቀሳቀሱ። በህዝቡ ፍላጎት እና በመንግስት የህዝቡን ፍላጎት የሚሟላት አቅም መካከል የነበረው ክፍተት ሰፋ። ቡርኪናፋሶ በዲሞክራሲያቸው መቀጨጭ ተስፋ ቆረጡ። በንደት ጦፊው ወደ አመጽ ወጡ። ብለይስ ኮምፓዎሬም ከመንበረ ስልጣናቸው ተወገዱ። በአንጻሩ የኢትዮጵያን ተጨባጭ ሁኔታ ስንመለከት ከአምባገነኑ የደርግ ስርዓት መደቅን ተከትሎ ባለፉት 23 ዓመታት በሀገሪቱ ታሪክ ተስፋ ሰጪ የዲሞክራሲ ስርዓት ግንባታ ሂደት ወስጥ ገብታለች። የብሄር ብሄረሰቦች አስር ቤት ተብላ ትታወቅ ነበረች ሀገር ብዝሃነትን በሚገባ ማስተናገድ በመብቃቷ የብሄር ብሄረሰቦች ሙዚዬም ወደመሆን ተሸጋግራለች። ሁሉም የኢትዮጵያ ብሄር ብሄረሰቦችና ህዝቦች የራሳቸውን ዕድል በራስ የመወሰን፣ ራሳቸውን በራስ የማስተዳደር፣ ባህላቸውን የማሳደግ፣ በባሕላቸው በታሪካቸውና በቋንቋቸው የመከራትና የመጠቀም መብት ተጎናጽፈዋል። ህዝቡ በነጻነት የማሰብ፣ የመደራጀት፣ ሀሳብን የመግለጽ፣ የመምረጥ እና የመመረጥ ሀገመንግስታዊ መብቱ ተከብሮለት

ዴሞክራሲን መንገድ ጀምሮታል። መንግስትም በኢትዮጵያ ዴሞክራሲ ስርዓት ግንባታ የሞት የሽረት ጉዳይ እንደሆነ ቁርጠኛ አቋም ወስዶ በመንቀሳቀስ ላይ ይገኛል። የዴሞክራሲ ስርአት ግንባታ ሂደታችን በጅምር ላይ ያለ በመሆኑ እንከፍኛ ቢኖሩትም ሁሉም ኢትዮጵያዊ የዴሞክራሲ ስርዓት ግንባታው ወደፊት እንጂ ወደኋላ እንደማይመለስ የዴሞክራሲ ዕድገት ለውጡም በተሻለ ፍጥነት ወደፊት እንደሚራመድ ይገነዘባል። የተሻለች ዴሞክራሲያዊት ኢትዮጵያን ተፈጥራ ለማየት ባለ ሙሉ ተስፋ ነው። የዴሞክራሲ ስርአት ግንባታን በተመለከተ በህዝብ ፍላጎትና የመንግስት ቁርጠኝነት መካከል አመጽን ሊጋብዝ የሚችል ክፍተት የለም። የኢትዮጵያ ህዝብ ዴሞክራሲ ዕድገት ለውጥ ተስፋ ያለው ህዝብ በመሆኑ እንደቡርኪናቤዎች ወደ አመጽ የሚያስኬደው ነበራዊ ሁኔታ እንደሌለ መገንዘብ ይቻላል።

2. የኢኮኖሚ ዕድገት ለውጥና ፍትሃዊ ተጠቃሚነት

ቡርኪና ፋሶ 17 ሚሊየን የሚገመት የህዝብ ቁጥር ያላት ሀገር ናት። ኢኮኖሚዋ በግብርናና በወርቅ ማእድን ላይ የተ የተመሰረተ ነው። 80 በመቶ የሚሆነው ህዝቧ በግብርና የሚተዳደር ነው። ቡርኪና ፋሶ በጂኦግራፊያዊ አቀማመጧ በሳሕል በረሃ ውስጥ የምትገኝ በመሆኗ አፈሯ ለምነት የለውም። በተደጋጋሚ ድርቅም የምትመታ ሀገር ናት። ከዚህም በላይ የሀገሪቷን የግብርና ምርትና ምርታማነት ለማሳደግ በመንግስት ለአርሶ አደሩ የሚደረግ ድጋፍ የለም። በመሆኑም አብዛኛው ቡርኪናቤ የእርዳታ እህል እየተሰፈረለት ኑሮውን የሚገፋ ነው። የወርቅ ማእድን ልማት ገቢም በምዕራባውያን ቁጥጥር ስር ወደቀ በመሆኑ ለተራው ዜጋ ጠብ የሚል ነገር የለም። ውስን የሆነው የሀገሪቷ የተፍጥሮ ሀብት የሚያመነጨው የኢኮኖሚ ዕድገት በሙስና የሚወሰድ ነው። አለም ላይ ኋላቀር በሆነ የኤሌክትሪክ፣ ወሃ፣ የመንገድ ወዘተ መሰረተ ልማት የምትታወቅ ሀገር ናት። ቡርኪና ፋሶ እዚህ ግባ የሚባል ኢንዱስትሪ የላትም። የስራ አጥነት ምጣኔም ከዓለም ከፍተኛው የቡርኪናፋሶ ነው። በአጠቃላይ ሀገሪቷ የድሆች ድሃ ናት። ቡርኪናቤዎች ከድህነትና ድንቁርና በመላቀቅ የተሻለ ኑሮ ለመኖር ጽኑ ፍላጎት አላቸው። የቡርኪናቤዎች ሁለንተናዊ የዕድገት ፍላጎት በከፍተኛ ደረጃ ማደግ፣ በአንጻሩ ደግሞ የብሌይስ ኮምፓዎሬ መንግስት የመፈጸም አቅም ከሚገባው በላይ ዝቀተኛ መሆን ህዝቡን አበሳጩ። ህዝቡ ተስፋ ቆረጠ። አመጸ።

በአንጻሩ የኢትዮጵያን የኢኮኖሚ እድገት ለውጥ እና ፍትሃዊ ተጠቃሚነት ስንመለከት፣ ባለፉት አስራ ሁለት አመታት በአለም ላይ እጅግ ፈጣን የተባለ ተከታታይ የኢኮኖሚ እድገት ማስዘገብ ችላለች። የኢኮኖሚ እድገቱን በምንመረምርበት ጊዜ መንግስት ትክክለኛ የግብርና ልማት ስትራቴጅን በመንደፍ አርሶ አደሩን ምርትና ምርታማነት ለማሳደግ ቆርጦ ወደስራ በመግባቱ የመጣ ለውጥ እንደሆነ መገንዘብ ይቻላል። ዕድገቱ በአርሶ አደሩ ማሳ ላይ በተመሰረተ በግብርና ምርት ዕድገት እና በመሰረተ ልማት ዕድገት ላይ የተመሰረተ በመሆኑ ፍትሃዊነቱ አያጠያይቅም። በግብርናው ዘርፍ የተመዘገበው ፈጣን እና ተከታታይ ዕድገት እንደ ሀገር በምግብ ራሳችንን እንድንችል ከማድረጉም በላይ ከዕድገቱ የሚመጣው ትሩፋት በያንዳንዱ አርሶ አደር ኪስ የሚገባና በአርሶ አደሩ ሕይወት ተጨባጭ ለውጥ የሚያመጣ ነው። አርሶ አደሩንም ለቀጣይ ዕድገት የሚያነሳሳ ቀጣይነት ያለው የዕድገት ለውጥ ነው። የገጠር መንገድ፣ የገጠር ኤሌክትሪክ፣ የገጠር የመጠጥ ወሃ ፕሮጀክቶች ወዘተ ገጠሩን የለውጥ ማእከል አድርገውታል። ኢትዮጵያ ታላላቅ ሜጋ ፕሮጀክቶችን በራሷ አቅም የመገንባት ደረጃ ላይ

ደርሳለች። በጥቂት አመታት በአፍሪካ ቀዳሚ ኤሌክትሪክ አመንጪ ሀገር ትሆናለች። በጥቂት አመታት ውስጥ በአፍሪካ በለረዥም የባቡር መንገድ ባለቤት ትሆናለች። በጥቂት አመታት በአፍሪካ ቀዳሚ የመንገድ መሰረተ ልማት ባለቤት ትሆናለች። የኢትዮጵያ ከተሞች ፈጣን የእድገት መስመር ውስጥ ገብተዋል። በአጠቃላይ ኢትዮጵያ በቅርቡ የአፍሪካ ኢኮኖሚ ነብር ትሆናለች። ሕዝቡም ከፍተኛ ተስፋ ሰንቋል። ተስፋ ከመሰነቁም በላይ መንግስት ላይ ከፍተኛ እምነት ጥሏል። ገንዘብ አዋጥቶ ግድብ የሚሰራ ህዝብ ከድህነት ለመላቀቅ ተስፋ ያለው ህዝብ ነው። በአካባቢው ልማት በገንዘብ፣ በእውቀቱ እና በጉልበቱ ከፍተኛ ተሳትፎ የሚያደርግ ህዝብ ከድህነት ለመላቀቅ ትልቅ ተስፋን የሰነቀ ህዝብ ነው። በመቶ ሺህዎች ልጆቹ ዩኒቨርሲቲ ገብተው የሚማሩለት ህዝብ ልጆቹ በተለያዩ ሙያ ተመርቀው ከድህነት መንጋጋ እንደሚያላቅቁት ሲለሚያወቅ ተስፋ ያለው ህዝብ ነው። በሀገሪቱ በተፈጠረ የኢኮኖሚ መነቃቃት በየኢንዱስትሪውና በጥቃቅንና አነስተኛ በተፈጠረለት የስራ ዕድል መጠቀም የጀመረው ወጣት ተስፋ ያለው ወጣት ነው። በአጠቃላይ ሲታይ የህዝባችን ከድህነትና ከኋላቀርነት የመላቀቅ ፍላጎት ከፍተኛ ነው። መንግስታችንም የሀገራችን ህዝብ ከድህነትና ከኋላቀርነት የመላቀቅ ፍላጎቱ እንዲሳካ ሌት ተቀን የሚተጋ የህዝቡን ፍላጎት የማርካት ብቃቱን በተግባር ያስመሰከረ መንግስት ነው። የኢትዮጵያ ህዝብ ጠንካራ መንግስት ያለው ትልቅ ራዕይ እያሳካ ያለ ትልቅ ተስፋ ያለው ህዝብ ነው። ትልቅ ተስፋ ያለው ህዝብ ምን ፍለጋ ወደ አመጽ ይሄዳል?

(ይቀጥላል)